

Presentatie van de Begroting 2025 en het Driejarenplan 2025-2027

**Meneer de burgemeester,
Dames en heren schepenen,
Dames en heren raadsleden,
Beste bewoners,**

Het is met grote vastberadenheid dat ik vandaag het woord neem om de Begroting 2025 van het OCMW Ganshoren en de grote lijnen van ons Driejarenplan 2025-2027 voor te stellen.

Dit is meer dan een institutionele taak, het is een kans om, in alle transparantie, verantwoording af te leggen voor het werk dat werd geleverd en de politieke keuzes die zijn gemaakt om tegemoet te komen aan de behoeften van de bevolking.

Ik doe dit met duidelijkheid en oprechtheid, bewust van de opdracht die mij is toevertrouwd en het vertrouwen dat in mij is gesteld.

Ik wil benadrukken dat ik dit werk niet alleen heb gedaan, maar in nauwe samenwerking met de secretaris-generaal, de Financieel directeur, de directrice Personeelszaken, de directeur Begrotingscontrole, de directrice van het rusthuis en de directeur van de Sociale Dienst, evenals met het hele Directiecomité en vooral met waardevolle feedback van de teams op het terrein. Dit is het resultaat van vele uren overleg tussen de diensten, van soms moeilijke maar altijd constructieve gesprekken, die aantonen hoezeer ons OCMW een levende, geëngageerde en menselijke instelling is.

Ik wil hen oprecht bedanken voor hun professionaliteit en grondigheid ten dienste van onze instelling.

En ik mag niet vergeten om onze burgemeester en de leden van de gemeenteraad te bedanken. We hebben vele uren samengewerkt, en een ernstige en constructieve dialoog gevoerd, om te komen tot een dotatie 2025 en een driejarenplan dat eindelijk de realiteit van de behoeften van ons OCMW weerspiegelt.

De begroting van het OCMW is niet zomaar een reeks cijfers ... Het is in de eerste plaats een **politiek en sociaal instrument** dat de realiteit van de mensen in Ganshoren moet weerspiegelen, hun leed soms, maar ook hun hoop. Achter elke begrotingslijn schuilt een gezicht, een levensverhaal, een gezin, een realiteit die we onder ogen moeten zien: de realiteit van vrouwen, mannen, kinderen en ouderen, die op ons rekenen om een waardig leven te leiden. Het is onze taak om dit te vertalen in concrete manieren om hen te helpen, te beschermen, te steunen en nieuwe perspectieven te bieden.

Bevindingen - sociale vraag stijgt enorm

Eerst en vooral wil ik wat bijgewerkte gegevens delen die de huidige situatie van ons OCMW weergeven.

- Op dit moment worden **2.411 sociale aanvragen** opgevolgd door ons Bijzonder Comité. Dit cijfer illustreert de kolossale werklast van onze maatschappelijk werkers en het belang van de beslissingen die we sessie na sessie moeten nemen.
- Op 31 augustus 2025 hadden we +/- **504 begunstigden van leefloon** en +/- **102 begunstigden van equivalent leefloon**. Deze cijfers tonen aan dat steeds meer mensen voor hun levensonderhoud rechtstreeks afhankelijk zijn van het OCMW.
- Tussen januari en juli 2025 hebben we **al 692 aanvragen voor dringende medische hulp** geregistreerd (**elke drie maanden vernieuwd**). Achter deze cijfers gaan mensen schuil die geen toegang hebben tot een traditionele ziektekostenverzekering en die gewoon vragen om behandeld te kunnen worden.
- We ondersteunen **172 studenten** die zonder de steun van het OCMW het risico zouden lopen te moeten afhaken door een gebrek aan financiële middelen.
- We begeleiden ook **298 werkzoekenden**. Dit cijfer benadrukt de centrale rol die onze dienst SPI speelt om mensen hun weg te helpen vinden naar autonomie en naar de arbeidsmarkt.
- We hebben **39 mensen met een artikel 60-contract**, wat bewijst dat we blijven investeren in sociaal-economische integratie door een eerste werkervaring te bieden aan mensen die ver van de arbeidsmarkt staan.
- Tot op heden dragen we dagelijks zorg voor 102 van de 102 bewoners, d.w.z. 100% capaciteit in rusthuis Heydeken, en voor 20 bewoners in de serviceflats.
- Tot slot ondersteunen we **74 mensen van Oekraïense afkomst**, waaronder een student, en **15 mensen die in onze 5 LOI-woningen wonen**. Dit bewijst onze rol in de internationale solidariteit en ons vermogen om te reageren op onvoorspelbare crises.

Deze cijfers zijn niet abstract. Ze getuigen van **een ongekeerde sociale druk** op onze gemeente en onze instelling. Ze benadrukken ook de fundamentele rol van het OCMW als **laatste vangnet** voor wie geen andere toevlucht heeft.

Het OCMW is meer dan een administratie: het is **een bolwerk tegen armoede, isolement, geweld en uitsluiting**.

En in Ganshoren is de sociale vraag geëxplodeerd. Onze teams ervaren dat elke dag.

Helaas zullen deze cijfers in 2026 alleen maar stijgen als gevolg van de maatregelen van de federale regering, die een grote impact zullen hebben op ons OCMW.

Bij het opstellen van mijn algemene beleidsnota BEGROTING 2025 wilde ik daarom alle diensten van het OCMW belichten

Hier volgt een korte presentatie van de prioriteiten en belangrijkste acties van ons OCMW die door dit driejarenplan worden ondersteund.

- **Ten eerste de strijd tegen het niet-gebruik van rechten.** We hebben besloten om een gids voor sociale bijstand op te stellen om de informatie voor iedereen toegankelijk te maken. Onze politieke wil is sterk: elke inwoner moet zijn of haar rechten kennen en er gemakkelijk toegang toe hebben.

- **Ten tweede** zijn we begonnen met een **reorganisatie van de diensten**. De dienst Huishoudhulp wordt gereorganiseerd om meer gezinshulp te kunnen bieden: 6 mensen beginnen in oktober met deze opleiding. Zo willen we beter inspelen op de realiteit van de vergrijzing en geestelijke gezondheidsproblemen, volledig gebruikmaken van gesubsidieerde quota's en vooral een meer algemene en menselijke ondersteuning bieden.

- **Ten derde, de omvorming van de voedselhulp.** In 2024 sloot de sociale kruidenierswinkel zijn deuren. In 2025 ging die opnieuw open in een nieuwe vorm: **de Espace solidaire**, in samenwerking met LOJEGA en het Duurzaam Wijkcontract en met de steun van de Federatie van de Maatschappelijke Diensten. Het idee is om meer te doen dan alleen voedselhulp bieden en ook een plek te creëren waar mensen van gedachten kunnen wisselen en inspraak krijgen, met oog voor hun waardigheid.

De Espace solidaire biedt inloopspreekuren, workshops, opleidingen en specifieke initiatieven, maar bovenal een kader waar de bewoners **niet worden gereduceerd tot begunstigden, maar worden erkend als spelers**.

- **Ten vierde** investeren we in infrastructuur voor onze senioren. In goede omstandigheden oud worden is geen voorrecht, het is een fundamenteel recht. Daarom gaan we, naast de 36 kamers die eind 2025 in gebruik zullen worden genomen, door met de renovatie van ons rusthuis, het enige in de gemeente, om de Iriscare-erkenning te behouden en onze ouderen een waardige, moderne en veilige leefomgeving te garanderen.

- **De vijfde prioriteit** is het **versterken van de hr-dienst en de sociale dienst**. We werven strategisch aan: twee hr-managers om onze 230 medewerkers te ondersteunen; twee leidinggevende maatschappelijk werkers, een maatschappelijk werker die zich bezighoudt met de LOI's en een onthaalmedewerker. Op die manier kunnen we onze teams beter structureren en begeleiden, de eerste lijn versterken en de hulptrajecten vlotter laten verlopen.

- Tot slot, onze **preventie-acties en acties op het terrein**. We hebben onze samenwerking met de gemeentelijke preventiedienst versterkt. Dit betekent dat we actief de strijd aangaan tegen dakloosheid, met winter- en hittegolfplannen, straathoekwerk, distributie van pakketten en sociale begeleiding.

- We zijn ook actief betrokken bij het HG-platform rond huiselijk geweld. Het doel van dit platform, gecoördineerd door de preventiedienst, is duidelijk: de meest kwetsbaren beschermen en snel handelen.

De gemeentelijke dotatie: een sterke keuze

Voor 2025 bedraagt de gemeentelijke dotatie 8.000.000 euro. Het is een sterke politieke keuze. Zonder deze dotatie zouden we niet de middelen hebben om in te spelen op de behoeften die ik net heb genoemd. Ik wil graag nogmaals onze burgemeester, de heer Van Laethem, en de leden van de gemeenteraad bedanken, want zonder de gemeentelijke dotatie zou niets van dit alles mogelijk zijn.

Voor 2026 en 2027 zijn de geplande dotaties 8.623.221,39 euro en 8.618.151,96 euro.

Het is ook belangrijk om te weten dat we te maken hebben met grote inkomstenverliezen: de vermindering van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn en de afschaffing van de COCOM-subsidies, die aanzienlijke bedragen vertegenwoordigden.

De Begroting 2025: strikt maar menselijk

De Begroting 2025 heeft dus drie duidelijke prioriteiten: **onze teams ondersteunen (met een stijging van de personeelskosten)**, **investeren in de waardigheid van onze begunstigden (met in het bijzonder de herinrichting van de sociale loketten en de renovatie van de cafetaria en de gangen van het rusthuis)** en **tot slot een strikt beheer voeren ondanks een moeilijke context** door onze werkingskosten onder controle te houden.

Driejarenplan 2025-2027

Ons driejarenplan is gebaseerd op dezelfde principes en zet een duidelijke en ambitieuze visie uiteen:

1

De sociale dienst versterken

Budgetbegeleiding, schuldbemiddeling (in samenwerking met het Leger des Heils), bestrijding van brandstofarmoede, meer steun voor jongeren en eenoudergezinnen.

2

De sociaal-economische integratie bevorderen

Meer opleidingen, stages en begeleiding om de terugkeer naar de arbeidsmarkt voor te bereiden.

3

Onze senioren ondersteunen

Behoud van een hoge bezettingsgraad in Home Heydeken, renovatieprojecten voor de serviceflats, individuele ondersteuning.

4

Investeren in onze teams

Meer strijd tegen absenteïsme, bijscholingen, welzijn van het personeel, duurzame hr-strategie.

5

Meer synergieën creëren met de gemeente

Bepaalde diensten samenvoegen, kosten rationaliseren, sneller en beter inspelen op de behoeften van de bevolking.

6

Anticiperen op budgettaire uitdagingen

Geleidelijke verhoging van de federale bijdrage (streefcijfer 65% in 2027), verlaging van de voedselkosten via Culinoa, diversificatie van inkomsten (GPMI).

Arizona-hervorming

Wat de zogenaamde federale **Arizona-hervorming** betreft, moeten we duidelijk zijn: voor Ganshoren zal de impact groot zijn. Vanaf 2026 zullen er door deze federale hervorming **476 nieuwe begunstigden** bijkomen in slechts drie maanden tijd. 96 in januari, 254 in maart en 190 in april 2026, met een geschatte jaarlijkse kostprijs van € 4,3 miljoen. In een kwartaal zal het aantal mensen bijna verdubbelen. Dit is een schatting op basis van de cijfers van Actiris.

In het licht van deze uitdaging wachten we niet tot we voor een voldongen feit staan, maar **bereiden we de organisatie nu al voor:**

- **Versterking van de teams:** vanaf oktober 2025 zullen twee maatschappelijk werkers en een administratief medewerker worden aangeworven. Het is de bedoeling dat ze opgeleid worden en volledig operationeel zijn om de eerste golf op te vangen vanaf januari 2026.
- **Informatie en ondersteuning voor de bevolking:** we zullen groepsinformatiesessies organiseren om de procedures uit te leggen en mensen die uitgesloten zijn van werkloosheid gerust te stellen. Er wordt een flyer met uitleg uitgedeeld zodat iedereen weet wat hij kan verwachten en hoe hij zich kan voorbereiden.
- **Anticiperen op dossiers:** er worden individuele afspraken gemaakt nog voor de golven van uitgesloten mensen arriveren, zodat de dossiers op voorhand kunnen worden samengesteld en de opvang vlotter kan verlopen.
- **Integratie op de arbeidsmarkt:** er zal een campagne worden gestart met nieuwe werkgevers om artikel 60-contracten af te sluiten. Want werk is en blijft het meest duurzame antwoord op sociale uitsluiting.
- **Samenwerking met de dienst Werkgelegenheid en sociaal-economische re-integratie** om opportunity days, banenbeurzen, enz. te organiseren.
- Start van een jobcoaching in samenwerking met Groot Eiland om begunstigden te helpen werk te vinden. Persoonlijke ondersteuning en ontwikkeling van vaardigheden om sneller de weg te vinden naar de arbeidsmarkt.
- **Interne organisatie:** we weten dat onze teams **hun werklast** bijna zullen zien **verdubbelen**. Daarom zullen we onze methodes, onze procedures en indien nodig zelfs onze gebouwen aanpassen om operationeel en efficiënt te blijven.

Maar ik wil transparant zijn: **ons is gevraagd om Arizona niet op te nemen in de huidige begrotingsprognoses**. Op federaal niveau zijn specifieke subsidies aangekondigd, maar er is nog geen verdeelsleutel per OCMW vastgesteld. Daarom zijn we van mening dat deze hervorming niet alleen op de schouders van de OCMW's mag terechtkomen, zonder extra middelen.

Conclusie

Tot slot wil ik u eraan herinneren dat alle OCMW-diensten essentieel en belangrijk zijn.

De sociale dienst, de dienst SPI, het LOI, de cel wonen, Home Heydeken, de sociale coördinatie, de gezinshulpen, het onthaal, de diensten financiën, human resources, communicatie ... spelen allemaal een vitale rol in het dagelijkse leven van onze bewoners en hebben allemaal dezelfde missie: **begeleiden, beschermen en ondersteunen**.

Daarom wilde ik de algemene beleidsnota 2025 niet beperken tot **4 symbolische pagina's**.

Mijn team en ik hebben besloten om een **gedetailleerde** nota op te stellen, **dienst per dienst**, waarin we onze missies, uitdagingen, moeilijkheden, projecten en vooruitzichten uiteenzetten. Deze nota 2025 is daarom zowel een **politiek** als een **educatief instrument**. Ze schetst een realistisch beeld van ons OCMW, zijn sterke en zwakke punten en stippelt de weg uit die we samen moeten afleggen.

Waarom? Omdat ik wil dat **de nieuw verkozen leden**, van zowel de gemeente als het OCMW, heel duidelijk beseffen waar onze instelling voor staat.

Het OCMW doet meer dan gewoon een leefloon betalen. Wij:

- helpen een gezin dat met uitzetting wordt bedreigd,
- stellen een oudere persoon in staat om thuis te blijven wonen met een gezinshulp,
- bieden een evenwichtige maaltijd en verzorging in ons rusthuis,
- helpen een student om zijn studie voort te zetten en geen schoolverlater te worden,
- gaan de strijd aan tegen huiselijk geweld met onze partners,
- bieden opleidingen aan,
- helpen om werk te vinden,
- en ondersteunen onze maatschappelijk werkers, die vaak het laatste redmiddel zijn.

Deze begroting voor 2025 en dit driejarenplan 2025-2027 zijn niet zomaar een reeks cijfers.

Dit zijn **politieke en menselijke verbintenissen**.

Ze weerspiegelen een duidelijke vastberadenheid om van ons OCMW een **solide, nuttige, waardige en ambitieuze** instelling te maken.

- Een OCMW dat strijdt tegen ongelijkheid en het niet-gebruik van rechten.
- Een OCMW dat investeert in zijn teams en infrastructuur.
- Een OCMW dat anticipeert op toekomstige hervormingen en pleit voor structurele herfinanciering.
- Een OCMW dat dicht bij de mensen staat, modern en diep menselijk is.

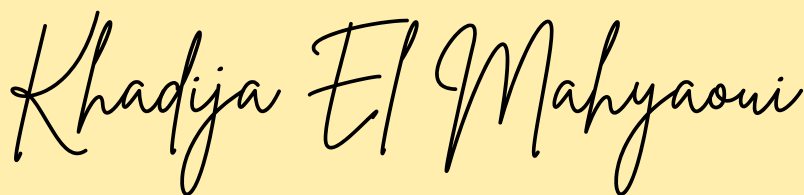
Ik wil onze **230 medewerkers** bedanken voor hun voorbeeldige inzet. Ze verdienen het om gesteund te worden door een coherent bestuur dat hun werk respecteert en vrij is van politieke verdeeldheid. Ik wil graag al onze associatieve en institutionele partners bedanken.

Ik wil ook alle leden van de Raad voor maatschappelijk welzijn bedanken. Zowel de meerderheid als de oppositie, iedereen is betrokken, constructief en zich bewust van het belang van onze beslissingen. We nemen onze missies ter harte en daarvoor bedank ik hen oprecht.

Ik vraag u vandaag om deze begroting te steunen. Niet voor mij, niet voor de instelling, maar vooral voor wat die mogelijk maakt: de ondersteuning van gezinnen, vrouwen, mannen, jongeren, ouderen, kwetsbare en dakloze mensen. Deze begroting is een middel om hen een waardig leven te bieden, onze diensten te moderniseren, te investeren in mensen en ons op een verantwoorde manier voor te bereiden op de toekomst.

We hebben een collectieve verantwoordelijkheid !

Bedankt voor uw aandacht.

Voorzitster van het OCMW van Ganshoren.